

ስለ ኤችአይቪ ኢንፌክሽን

ኤች አይ ቪ ምንድን ነው?

ኤችአይቪ የቫይረስ በሽታ ነው የሚተላለፈውም በግብረ ሥጋ ግንኙነት፣ በደም እና ከእናት ወደ ልጅ ነው። ህክምና ካልተደረገለት በሽታው ከጊዜ ወደ ጊዜ የበሽታ መከላከል አቅምን ይቀንሳል ይህም የተለያዩ ኢንፌክሽኖች ሊያስከትል ይችላል። ያለ ህክምና በሽታው ለሞት ሊዳርግ ይችላል። ኤች አይ ቪ በመላው አለም የተስፋፋ ሲሆን በአንዳንድ ሀገራት ግን ኤችአይቪ ኢንፌክሽን በብዛት ይታያል።

ኤች አይ ቪ እንዴት ይተላለፋል?

የኤችአይቪ ቫይረስ በበሽታው በተያዘው ሰው ደም እና የሰውነት ፈሳሽ ውስጥ ይገኛል። በወሲባዊ ንክኪ የሚከሰት የበሽታው መተላለፍ በጣም የተለመደው የኢንፌክሽኑ መተላለፊያ ዘዴ ነው። ይህም ጥንቃቄ በሌለው በሴት ብልት እና የፊንጢጣ በሚደረግ ግንኙነት ወቅት ነው። ያለ ኮንዶም በፊንጢጣ የሚደረግ ግንኙነት በጣም አደገኛ እንደሆነ ይቆጠራል። ሌላ በግብረ ሥጋ ግንኙነት የሚተላለፍ በሽታ ካለብዎት የኤችአይቪ ኢንፌክሽን የመተላለፍ አደጋ ይጨምራል።

በተጨማሪም ኤችአይቪ በመድኃኒት አጠቃቀም አማካኝነት መርፊዎችን ወይም ሌሎች የተጠቃሚ መሳሪያዎችን በመጋራት ሊተላለፍ ይችላል። ደም ለጋሾች የኤችአይቪ ምርመራ ሳያደርጉ ደም በሰጡበት ጊዜ የደም ምትክ በሚደረግበት ጊዜ ኢንፌክሽን ተከስቷል። አልፎ አልፎ፣ ኤች አይ ቪ ደሙ ከመተንፈሻ አካላት ከተገናኘ ወይም በሚታይ በተጎዳ ቆዳ ሊተላለፍ ይችላል።

በእርግዝና፣ በወሊድ እና ጡት በማጥባት ወቅት ከእናት ወደ ልጅ ኢንፌክሽን የመተላለፍ እድሉ በግምት 30% ነው። እርጉዚን ሴትን እና ልጁን ከተወለደ በኋላ ባሉት የመጀመሪያዎቹ ሳምንታት ውስጥ በማከም ይህ አደጋ ከ 1% በታች ሊቀንስ ይችላል። በኖርዌይ ውስጥ ያሉ ሁሉም ነፍስ ጡር እናቶች የኤችአይቪ ምርመራን ይደረግላቸዋል።

የኤችአይቪ ምርመራ ማድረግ አስፈላጊ የሆነው ለምንድነው?

አሁን ባለው ውጤታማ ህክምና አብዛኛው በኤች አይ ቪ የተያዙ ሰዎች ለከባድ ህመም የመጋለጥ እድላቸው በመቀነሱ ረጅም እድሜ ሊኖሩ ይችላሉ። ስለዚህ ህክምናው በተቻለ ፍጥነት እንዲጀመር በኤች አይ ቪ እንደተያዙ ማወቅ ጥሩ ነው። በኤች አይ ቪ እንደተያዙ ማወቅ በተጨማሪም ሌሎችን በበሽታው ከመበከል ይቆጥባል።

ከፍተኛ የኤችአይቪ በሽታ ካለበት ሀገር የመጡ ከሆነ ነፃ የኤችአይቪ ምርመራ ይቀርብልዎታል። የእራስዎን የኤችአይቪ ሁኔታ እርግጠኛ ካልሆኑ በማንኛውም ሁኔታ የኤችአይቪ ምርመራ ማድረግ ይችላሉ። ምርመራውን ማድረግ በፈቃደኝነት ላይ የተመሰረተ ነው።

የኤችአይቪ ምልክቶች ምንድን ናቸው?

አንዳንዶቹ (በበሽታው ከተያዙት ውስጥ ግማሽ ያህሉ) በበሽታው ከተያዙ ከ2-4 ሳምንታት በኋላ የመጀመሪያ ደረጃ ኢንፌክሽን የሚባለው ምልክቶች ያያሉ ይህም በ 3 ሳምንታት ውስጥ ያልፋል። ምልክቶቹ ትኩሳት፣ የጉንፋን አይነት የጉሮሮ መቁሰል፣ ሽፍታ እና የሊምፍ ኖዶች መጨመር ሊያካትቱ ይችላሉ። በኤች አይ ቪ የተያዙ አብዛኛዎቹ ሰዎች ብዙ አመታት ከማለፍ በፊት ጥቂት ወይም ምንም አይነት ህመም የላቸውም። ከዚያም በሽታው ሌሎች በሽታዎችን ሊያስከትል ይችላል ይህም በሽታ የመከላከል አቅም ስለሚደክም የተለያዩ ኢንፌክሽኖች ይፈጠራሉ።

በኤች አይ ቪ ከመያዝ እንዴት መጠንቀቅ ይቻላል?

ከኤችአይቪ ኢንፌክሽን ለመከላከል በጣም አስፈላጊው መከላከያ በሴት ብልት እና በፊንጢጣ ግንኙነት ወቅት ኮንዶም መጠቀም ነው። በሲሪንጅ መድሃኒት የሚስዱ ከሆነ ንጹህ መርፊዎችን መጠቀም እና ንጹህ መሳሪያዎችን መጠቀም ከኤችአይቪ ይከላከላል።

የኤችአይቪ ምርመራው አዎንታዊ ከሆነ ምን ዓይነት ክትትል ያገኛሉ?

የኤችአይቪ ምርመራው አዎንታዊ ከሆነ(ማለትም በኤችአይቪ ከተያዙ)ወደ ተላላፊ በሽታ ሀኪም ባለሙያ ይምራሉ እናም ህክምና ይሰጥዎታል።

ምርመራው፣ ህክምና እና ክትትል ነጻ ነው። በአሁኑ ጊዜ ኤችአይቪ ቫይረሱን ለማጥፋት የሚያስችል መድኃኒት የለም ስለዚህም ህክምናው የዕድሜ ልክ ነው።

የምርመራው ውጤት በኖርዌይ ውስጥ የመኖርያ ማመልከቻ ላይ አሉታዊ ተጽእኖ አይኖረውም።